Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2026/4252

4.8.2026

MNENJE KOMISIJE

z dne 2. junija 2026

o nujnosti in sorazmernosti ponovne uvedbe nadzora meje s strani Avstrije na njenih kopenskih mejah s Češko, Slovaško, Madžarsko in Slovenijo v skladu s členom 27a(3) Uredbe (EU) 2016/399 (Zakonik o schengenskih mejah)

(Besedilo v nemškem jeziku je edino verodostojno)

(C/2026/4252)

(1) V skladu s členom 3(2) Pogodbe o Evropski uniji Unija nudi svojim državljanom območje svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja, na katerem je v povezavi z ustreznimi ukrepi glede kontrole na zunanjih mejah, azila, priseljevanja ter glede preprečevanja kriminala in boja proti njemu zagotovljeno prosto gibanje oseb.

(2) V skladu s členom 25 Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (kodificirano besedilo) ([1]), lahko države članice v primeru resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti izjemoma in začasno ponovno uvedejo nadzor na notranjih mejah na vseh ali določenih odsekih svojih notranjih meja. To bi moral biti skrajni ukrep, obseg in trajanje začasne ponovne uvedbe nadzora meje pa ne bi smela presegati tega, kar je nujno potrebno za odziv na ugotovljeno resno grožnjo.

(3) Člen 25a(4) Zakonika o schengenskih mejah določa, da kadar namerava država članica ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah, da bi odpravila predvidljivo grožnjo, o načrtovani ponovni uvedbi takega nadzora uradno obvesti Evropski parlament, Svet, Komisijo in druge države članice vsaj štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo nadzora meje ali takoj, ko je mogoče, kadar so okoliščine, zaradi katerih je treba ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah, znane državi članici manj kot štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo.

(4) V skladu s členom 27a(3) Zakonika o schengenskih mejah mora Komisija po prejemu uradnih obvestil, predloženih v zvezi s podaljšanjem nadzora na notranji meji na podlagi člena 25a(4), ki vodi do nadaljevanja nadzora na notranjih mejah za skupno več kot 12 mesecev na isti podlagi, izdati mnenje o nujnosti in sorazmernosti takega nadzora meje.

(5) Okvir za ponovno uvedbo in podaljšanje nadzora na notranjih mejah je bil znatno revidiran z Uredbo (EU) 2024/1717 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), ki je začela veljati 10. julija 2024. Zato je bil začetek vseh obdobij iz naslova III, poglavje II, Zakonika o schengenskih mejah izračunan od tega datuma.

(6) Avstrijski organi so z dopisom z dne 16. oktobra 2024 poslali uradno obvestilo o ponovni uvedbi nadzora na podlagi člena 25a Zakonika o schengenskih mejah na notranjih kopenskih mejah s Češko in Slovaško za obdobje šestih mesecev, in sicer od 16. oktobra do 15. aprila 2025. Avstrijski organi so z dopisom z dne 15. aprila 2025 poslali uradno obvestilo o podaljšanju te ponovne uvedbe za dodatno obdobje šestih mesecev, in sicer od 16. aprila 2025 do 15. oktobra 2025. Avstrijski organi so z dopisom z dne 15. oktobra 2025 poslali uradno obvestilo o drugem podaljšanju te ponovne uvedbe za dodatno obdobje dveh mesecev, in sicer od 16. oktobra do 15. decembra 2025.

([1]) UL L 77, 23.3.2016, str. 1.
([2]) Uredba (EU) 2024/1717 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o spremembi Uredbe (EU) 2016/399 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (UL L, 2024/1717, 20.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(7) Avstrijski organi so z dopisom z dne 11. novembra 2024 poslali uradno obvestilo o ponovni uvedbi nadzora na notranjih kopenskih mejah na podlagi člena 25a Zakonika o schengenskih mejah z Madžarsko in Slovenijo za obdobje šestih mesecev, in sicer od naslednjega dne. Avstrijski organi so z dopisom z dne 9. maja 2025 poslali uradno obvestilo o podaljšanju te ponovne uvedbe za dodatno obdobje šestih mesecev, in sicer od 12. maja do 11. novembra 2025. Avstrijski organi so z dopisom z dne 15. oktobra 2025 poslali uradno obvestilo o drugem podaljšanju te ponovne uvedbe na isti podlagi za obdobje enega meseca in treh dni, in sicer od 12. novembra 2025 do 15. decembra 2025.

(8) Avstrijski organi so z dopisom z dne 10. decembra 2025 poslali uradno obvestilo o tretjem podaljšanju ponovne uvedbe nadzora na avstrijskih notranjih kopenskih mejah s Češko in Slovaško ter Madžarsko in Slovenijo za dodatnih šest mesecev, in sicer od 16. decembra 2025 do 15. junija 2026.

(9) Avstrija je z dopisom z dne 8. januarja 2026 in v skladu s členom 33(2) Zakonika o schengenskih mejah predložila dve poročili o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah na podlagi člena 33(2) Zakonika o schengenskih mejah. Prvo poročilo je zajemalo ponovno uvedbo nadzora na notranjih kopenskih mejah Avstrije s Slovenijo in Madžarsko za obdobje od 12. novembra 2024 do 11. novembra 2025. Drugo poročilo je zajemalo ponovno uvedbo nadzora na notranjih kopenskih mejah Avstrije s Češko in Slovaško za obdobje od 16. oktobra 2024 do 15. oktobra 2025.

(10) Avstrija je bila vključena v strukturirani dialog Komisije o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah. Ta strukturirani dialog se je po prejemu uradnega obvestila Avstrije o podaljšanju nadaljeval v okviru posvetovalnega postopka iz člena 27a(4) Zakonika o schengenskih mejah.

(11) Skupina za schengensko ocenjevanje je 5. junija 2025 obiskala notranjo kopensko mejo med Avstrijo in Slovenijo med rednim ocenjevanjem v okviru schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za Avstrijo.

(12) Trenutno stanje na notranjih mejah je bilo opisano v poročilu o stanju schengenske ureditve z dne 23. aprila 2025 ([3]) in o njem redno razpravlja Schengenski svet.

(13) Komisija mora po prejemu uradnih obvestil, predloženih v zvezi s podaljšanjem nadzora na notranji meji na podlagi člena 25a(4) Zakonika o schengenskih mejah, ki vodi do nadaljevanja nadzora na notranjih mejah za skupno 12 mesecev, izdati mnenje o nujnosti in sorazmernosti takega nadzora meje, kot je določeno v členu 27a(3) Zakonika o schengenskih mejah. Za podaljšanje nadzora na notranjih kopenskih mejah s Češko in Slovaško je ta obveznost nastopila z uradnim obvestilom, predloženim 15. aprila 2025. Za podaljšanje nadzora na notranjih kopenskih mejah z Madžarsko in Slovenijo je ta obveznost nastopila z uradnim obvestilom, predloženim 9. maja 2025.

(14) Komisija sprejema to mnenje po oceni vseh zgoraj navedenih uradnih obvestil in poročil, dopolnjenih z informacijami, ki jih je Avstrija predložila v okviru posvetovalnega postopka in v drugih javno dostopnih dokumentih.

OCENA URADNIH OBVESTIL IN POROČIL

I. FORMALNE ZAHTEVE

(15) Kar zadeva uradna obvestila, Zakonik o schengenskih mejah državam članicam nalaga več formalnih obveznosti.

(16) V skladu s členom 25a(4) Zakonika o schengenskih mejah morajo države članice, kadar je resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti v državi članici predvidljiva, o tem uradno obvestiti Evropski parlament, Svet, Komisijo in druge države članice vsaj štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo nadzora meje.

([3]) COM(2025) 185 final.

(17) Komisija ugotavlja, da so bila uradna obvestila o ponovni uvedbi in podaljšanjih nadzora na notranjih mejah zaradi „dinamičnih razmer“ in želje po predložitvi „najnovejših informacij in ocene“ poslana manj kot štiri tedne pred začetkom njihove veljavnosti. Komisija poudarja, da je izpolnjevanje obveznosti pravočasne predložitve uradnega obvestila mogoče opustiti le, če država članica izve za okoliščine, zaradi katerih je treba ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah, manj kot štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo.

(18) Komisija ugotavlja, da je trajanje drugega podaljšanja ponovne uvedbe nadzora na notranjih kopenskih mejah Avstrije s Češko in Slovaško ter Madžarsko in Slovenijo krajše od prejšnjih ponovnih uvedb. Avstrijski organi so navedli, da bodo v tem obdobju ocenili vse ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah in po možnosti uskladili datume njihovega izteka, kar so storili z uradnim obvestilom o tretjem podaljšanju nadzora na notranjih kopenskih mejah s Češko in Slovaško ter Madžarsko in Slovenijo z dne 10. decembra 2025.

(19) Uradna obvestila so bila pripravljena v skladu s predlogo, določeno v ta namen v Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2025/315 ([4]).

(20) V skladu s členom 27(2) Zakonika o schengenskih mejah morajo države članice v primerih, ko se nadzor meje izvaja šest mesecev, v vsakem naknadnem uradnem obvestilu zagotoviti oceno tveganja, v kateri predstavijo obseg in predvideni razvoj resne grožnje.

(21) Čeprav nacionalni organi morda težko zagotovijo natančno oceno obsega in pričakovanega trajanja resne grožnje, saj se lahko razmere na terenu hitro spremenijo in jih je morda težko predvideti, Komisija kljub temu poudarja pomen obveznosti iz člena 27(2) Zakonika o schengenskih mejah, da se ob uradnem obvestilu o ponovni uvedbi ali njenem podaljšanju opravi ocena tveganja resne grožnje, pri čemer se upoštevajo trendi v razvoju resne grožnje v predhodnem obdobju ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah ter uporabijo analize tveganja, pripravljene na nacionalni ravni in s strani ustreznih agencij Unije.

(22) Komisija ugotavlja, da bi bilo treba poročilo o ponovni uvedbi in podaljšanju nadzora na notranjih mejah na podlagi člena 33(2) Zakonika o schengenskih mejah zaradi ponovne uvedbe nadzora na avstrijski meji s Češko in Slovaško predložiti 16. oktobra 2025, na avstrijski meji z Madžarsko in Slovenijo pa 12. novembra 2025. Obe poročili sta bili predloženi 8. januarja 2026.

(23) Poročila o ponovni uvedbi in podaljšanju nadzora na notranjih mejah so v enotni obliki, določeni z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2025/308 ([5]).

II. NUJNOST IN SORAZMERNOST

Stališče avstrijskih organov

(24) Avstrijski organi se sklicujejo na obstoj resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti, ki izhaja iz izzivov, povezanih z migracijami in varnostjo. S ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah se odpravljata pritisk na javne storitve in pritisk na socialno kohezijo zaradi stalno visokega števila prosilcev za azil in migrantov brez urejenega statusa, vključno z ukrajinskimi državljani, ki so upravičeni do začasne zaščite.

([4]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2025/315 z dne 14. februarja 2025 o določitvi predloge za uradno obvestilo o začasni ponovni uvedbi ali podaljšanju nadzora na notranjih mejah (UL L, 2025/315, 17.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj).

([5]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2025/308 z dne 14. februarja 2025 o določitvi enotne oblike za poročilo o ponovni uvedbi ali podaljšanju nadzora na notranjih mejah v skladu s členom 33 Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L, 2025/308, 17.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/308/oj).

(25) Kar zadeva varnostne razmere, se avstrijski organi sklicujejo na razvoj dogodkov na področju svetovne varnosti, vključno s sedanjo vojno agresijo Rusije proti Ukrajini in razmerami na Bližnjem vzhodu. Poleg tega se Avstrija sooča z visoko stopnjo teroristične grožnje, ki je posledica naraščanja islamskega ekstremizma v Avstriji zaradi prisotnosti terorističnih mrež, zlasti z Zahodnega Balkana, katerih člani potujejo prek notranjih meja, na njenem ozemlju.

(26) Kar zadeva razmere na področju migracij, avstrijski organi menijo, da je zaradi pomanjkljivosti azilnega sistema in upravljanja zunanjih meja, ki so posledica tega, da se pakt o azilu in migracijah ne izvaja v celoti, ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah potrebna in sorazmerna.

Avstrijski organi v zvezi s tem opozarjajo na:

— nizko stopnjo predaj v skladu z dublinsko uredbo, saj ni mogoče izvesti vračanja v skladu z dublinsko uredbo v odgovorne države članice,

— potrebo po utrditvi trenda upadanja nedovoljenih vstopov in obravnavanju pričakovanega povečanja v letu 2025 vzdolž obalne zahodnobalkanske poti,

— nadaljevanje nestabilnosti v Afganistanu, Turčiji, podsaharski in severni Afriki ter v Siriji, kar povzroča stalen pritisk na zunanje meje EU,

— pomembne rezultate preiskav tihotapljenja ljudi zaradi ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah.

(27) Avstrijski organi navajajo, da je ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah edini način za preprečitev prehajanja notranjih meja zunaj vnaprej določenih mejnih prehodov, kar avstrijski vojski, ki deluje pod nadzorom mejne policije, omogoča varovanje med mejnimi prehodi.

(28) V skladu z avstrijskim pravom lahko avstrijska mejna policija izvaja vstopne kontrole in kontrole identitete, povezane z (nameravanim) prehodom notranje meje, le s ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah.

(29) Avstrijski organi trdijo, da je nadzor na notranjih mejah omejen na minimum in se izvaja nesistematično in na podlagi tveganja v obliki ciljno usmerjenih naključnih kontrol.

Pripombe Komisije

(30) Avstrijski organi so predložili informacije o različnih vidikih ugotovljenih resnih groženj notranji varnosti in javnemu redu ter argumente za utemeljitev nujnosti in sorazmernosti ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah.

(31) Čeprav lahko težke svetovne varnostne razmere povzročijo resne pomisleke glede nacionalne varnosti držav članic, bi lahko uradno obvestilo zagotovilo dodatno analizo, ki bi pojasnila, kako globalno varnostno okolje vpliva izrecno na Avstrijo in kako se lahko instrument nadzora na notranjih mejah uporablja za obravnavanje te resne grožnje.

(32) V oceni resne grožnje javnemu redu in nacionalni varnosti ni pojasnjeno, kako te grožnje vplivajo na različne dele avstrijskih notranjih meja.

(33) Komisija priznava, da se Avstrija sooča z zapletenimi migracijskimi razmerami, kar dokazujejo podatki o skupnem številu prošenj za azil, tudi po nedovoljenem vstopu, ki so jih vložili prosilci za mednarodno zaščito, registrirani v drugi državi članici, in upravičenci do mednarodne zaščite v drugi državi članici, ter o številu dovoljenj, izdanih družinskim članom beguncev s priznanim statusom zaradi združitve družine. Na zmogljivost Avstrije za zagotavljanje ustreznih pogojev za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito je vplivala tudi potreba po podpori upravičencem do začasne zaščite po vojni agresiji Rusije proti Ukrajini.

(34) Nedovoljeno sekundarno gibanje državljanov tretjih držav je lahko razlog za ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah, če to nedovoljeno gibanje resno ogroža javni red ali notranjo varnost. V zvezi s tem so v členu 25(1)(c) revidiranega Zakonika o schengenskih mejah izrecno navedene razmere, za katere je značilno nenadno obsežno nedovoljeno gibanje državljanov tretjih držav med državami članicami, kar znatno obremenjuje vse vire in zmogljivosti dobro pripravljenih pristojnih organov ter bo verjetno ogrozilo splošno delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah.

(35) Nedavni podatki kažejo, da so se razmere na področju migracij v Uniji znatno izboljšale. Evropska agencija za mejno in obalno stražo je v letu 2024 opazila strm upad nedovoljenih prehodov zunanjih meja Unije, vključno z 78-odstotnim upadom na zahodnobalkanski poti v letu 2024. Leta 2025 se je glede na poročilo EU o celovitem situacijskem zavedanju in analizi število nedovoljenih prehodov meje ponovno zmanjšalo, in sicer za 41 % v primerjavi z letom 2024 (z 21 637 leta 2024 na 12 687 leta 2025). Poleg tega se je po podatkih Eurostata število prvih prošenj za azil v Avstriji leta 2024 zmanjšalo za 49 %, leta 2025 pa se je še naprej zmanjševalo. To zmanjšanje je del širšega trenda zaradi okrepljenih skupnih prizadevanj za zaščito zunanjih meja EU in ga ni mogoče pripisati le ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah s strani Avstrije.

(36) Komisija poudarja, da ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah ne spreminja obveznosti Avstrije v skladu z veljavnimi pravili prava EU o azilu in vračanju. Ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah lahko prispeva k odkrivanju nedovoljenih prehodov meje na ozemlje države članice, olajša hiter ponovni sprejem na notranji meji in zagotovi hitro odkrivanje nedovoljenega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito, kar omogoča pravilno uporabo pravil dublinske uredbe ([6]) o dodelitvi odgovornosti za obravnavanje prošnje za azil. Vendar uradna obvestila vsebujejo le omejene informacije o številu prijetij in ponovnih sprejemov na različnih delih notranje meje, ki bi upravičile podaljšanje ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah.

(37) Ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah lahko prispeva k prijetju tihotapcev ljudi in teroristov. Avstrijski organi so izrazili upravičene pomisleke glede prisotnosti (vodij) terorističnih mrež na avstrijskem ozemlju in dodane vrednosti ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah v odziv na potovanja članov takih mrež prek notranjih meja. Vendar uradna obvestila ne vsebujejo dovolj informacij o prijetju tihotapcev ljudi in teroristov na različnih odsekih ponovno uvedene notranje meje. Avstrijski organi tudi niso pojasnili, kako ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah dopolnjujejo druge oblike varnostnega sodelovanja, kot so ciljno usmerjene kazenske preiskave ali policijski nadzor, namenjen razbijanju mrež tihotapcev ljudi ali teroristov.

(38) Komisija ugotavlja, da v uradnih obvestilih ali poročilih niso navedeni specifični razlogi za izbiro geografskega območja in časovnega okvira uporabe sklepa o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah. Prav tako ni pojasnjeno, kako resna grožnja vpliva na različne dele notranje meje, na katerih je bil ponovno uveden nadzor na notranjih mejah. Hkrati ni pojasnjeno, zakaj se je za najprimernejše v zvezi s prvimi podaljšanji štelo šestmesečno obdobje namesto krajšega ali zakaj se je v primeru drugih podaljšanj štelo za najprimernejše podaljšanje za dva meseca.

III. ALTERNATIVNI UKREPI

Stališče avstrijskih organov

(39) Avstrijski organi so sporočili, da so sprejeli več alternativnih ukrepov. Okrepili so policijski nadzor in dvostransko policijsko sodelovanje na vseh obmejnih območjih. To vključuje izmenjavo operativnih informacij ter skupno patruljiranje na notranjih kopenskih mejah s Češko in Slovenijo večkrat na mesec.

([6]) Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev) (UL L 180, 29.6.2013, str. 31).

(40) Avstrija ima sklenjene sporazume o policijskem sodelovanju z vsemi sosednjimi državami članicami. Sodeluje v osmih centrih za policijsko sodelovanje, od katerih jih je šest na ponovno uvedenih notranjih mejah. Avstrija ima stalne policijske uradnike za zvezo v Pragi in Bratislavi.

(41) Avstrija ima z vsemi sosednjimi državami sklenjene sporazume o ponovnem sprejemu oseb in z njimi tesno sodeluje pri ponovnem sprejemu migrantov brez urejenega statusa, prijetih na notranjih mejah in na avstrijskem ozemlju. Avstrijski organi so naredili prve korake k sklenitvi praktičnih ureditev za uporabo postopka predaje v skladu s členom 23a Zakonika o schengenskih mejah.

(42) Avstrija proaktivno obravnava migracijske izzive v državah izvora in tranzita z različnimi dvostranskimi ukrepi, kot so napotitev svetovalcev za dokumente, dvostranske operacije mejne policije in sodelovanje v operacijah agencije Frontex.

(43) Leta 2018 je bila v okviru avstrijske zvezne policije ustanovljena enota mejne policije (enota PUMA). To je specializirana policijska projektna skupina, odgovorna za podporo operacijam na področju migracij in nadzora meja tako na ozemlju kot na notranjih mejah, kjer je ponovno uveden nadzor. Uradniki enote PUMA so bili skupaj z madžarsko mejno policijo napoteni na madžarsko ozemlje na madžarsko-srbski meji.

Pripombe Komisije

(44) Komisija je seznanjena, da Avstrija dejavno uporablja alternativne ukrepe, ki spremljajo in omejujejo učinek ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah.

(45) Komisija ugotavlja, da obstajajo sporazumi o ponovnem sprejemu oseb z vsemi sosednjimi schengenskimi državami, vendar nima dovolj informacij za oceno učinkovitosti teh sporazumov v praksi. Ugotavlja, da Avstrija ravna v skladu z ustreznimi pravili prava EU ter sodno prakso Sodišča Evropske unije o uporabi Zakonika o schengenskih mejah in direktive o vračanju ([7]) na notranjih mejah, na katerih je bil ponovno uveden nadzor.

(46) Avstrija dejavno sodeluje v dejavnostih Europola v boju proti nedovoljenim migracijam in tihotapljenju ljudi, tudi v okviru Evropskega centra za boj proti tihotapljenju migrantov na Dunaju, projektne skupine EMPACT za Zahodni Balkan in operativne projektne skupine „Iskalec“.

(47) Avstrija proaktivno obravnava migracijske izzive v državah izvora in tranzita. Sodelovanje Avstrije v operaciji FOX ([8]) ter ustanovitev posebne enote za migracije in meje v okviru policije (enota PUMA), ki lahko deluje tako na nacionalnem ozemlju kot zunaj Avstrije, sta primera uspešnih alternativnih ukrepov za reševanje migracijskih in varnostnih vprašanj. Vendar Komisija ugotavlja, da avstrijski organi niso predložili zadostnih informacij, s katerimi bi pojasnili, zakaj dejavnosti enote PUMA na avstrijskem ozemlju ne morejo zagotoviti zadostne alternative ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah.

(48) Komisija ugotavlja, da se lahko pravica do prehoda notranje meje na kateri koli točki omeji le na določene mejne prehode na podlagi ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah. Vendar lahko avstrijski organi tudi brez ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah še naprej izvajajo javna pooblastila, vključno s tistimi, ki so namenjena zmanjšanju nedovoljenih migracij na območjih notranjih meja.

([7]) Sodba Sodišča z dne 21. septembra 2023, Association Avocats pour la défense des droits des étrangers (ADDE) in drugi/Ministre de l'Intérieur, C-143/22, ECLI:EU:C:2023:689.

([8]) „Operacija FOX“ je ime za čezmejno sodelovanje Avstrije in Madžarske, namenjeno boju proti dejavnostim tihotapljenja, zlasti tistim, ki so povezane z nedovoljenimi migracijami. Operacija vključuje skupna prizadevanja za preprečevanje gibanja migrantov in tihotapcev čez njuno skupno mejo ter za obravnavanje zlorab azila.

IV. BLAŽILNI UKREPI

Stališče avstrijskih organov

(49) Avstrijski organi so sporočili, da so sprejeli več blažilnih ukrepov. Prvič, ostajajo v stalnem stiku s sosednjimi schengenskimi državami, da bi bil nadzor čim manjši, ob upoštevanju socialnih in gospodarskih povezav med obmejnimi regijami. Pred ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah, med njo in po njej potekajo posvetovanja, pri katerih sodelujejo uradniki za zvezo, pristojni strokovni oddelek v okviru zveznega ministrstva, direktorati državne policije, sosednje regionalne enote in centri za policijsko sodelovanje.

(50) Nadzor na notranjih mejah se izvaja v obliki naključnih kontrol na podlagi tveganja in varovanja, ki blaži učinek ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah na čezmejni promet.

(51) Avstrijski organi stalno spremljajo prometne tokove in potnikom zagotavljajo informacije o prometnih razmerah na notranjih mejah.

(52) Po navedbah avstrijskih organov so zamude na notranji meji ostale omejene na konice in počitniško sezono.

(53) Avstrijski organi poročajo o omejenem številu pritožb zaradi daljših čakalnih dob na mejnih prehodih na notranjih mejah in o tem, da ni uradnih pritožb zoper ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah.

Pripombe Komisije

(54) Uradna obvestila kažejo, da so avstrijski organi zavezani zagotoviti, da bo učinek nadzora na notranjih mejah še naprej omejen, kot zahteva člen 26(3) Zakonika o schengenskih mejah.

(55) Avstrija je pod vodstvom Komisije in v tesnem sodelovanju s sosednjimi državami članicami sprejela ukrepe za zagotovitev pretočnosti prometa na notranjih kopenskih mejnih prehodih, na katerih je bil ponovno uveden nadzor.

(56) Nadzor meje se izvaja ciljno usmerjeno in na podlagi tveganja, da se omeji vpliv na čezmejna potovanja. Taki ukrepi pomagajo blažiti posledice nadzora, vendar ne vplivajo na dodatne zahteve za omejitev trajanja in obsega kontrol.

(57) Avstrija je uradno obvestila čezmejne regije v skladu s členom 42b Zakonika o schengenskih mejah.

(58) V uradnih obvestilih, ki so jih predložili avstrijski organi, ni namenjena posebna pozornost čezmejnim regijam, ki jih zadeva ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah, in ni pojasnjeno, v kolikšni meri bi bilo mogoče predlagati tehnološke ali prilagojene rešitve za posamezno obmejno regijo ali kategorijo potnikov iz nujnih razlogov, da se zagotovi pretočnost pri čezmejnih potovanjih. Poročila, ki so jih predložili avstrijski organi, vsebujejo več podrobnosti v zvezi s tem.

(59) Komisija se strinja s pomisleki, ki so jih izrazile sosednje države članice v okviru posvetovalnega postopka, da bi bila morebitna izgradnja trajnejše infrastrukture za izvajanje nadzora na notranjih mejah v nasprotju z njegovo začasno naravo, in poudarja, da člen 24 Zakonika o schengenskih mejah od držav članic zahteva, da odpravijo ovire na cestnih mejnih prehodih.

V. PRIPOROČILA

(60) Dobro delujoče schengensko območje je odvisno od celovitega in učinkovitega izvajanja pravnega reda na področju migracij in azila. Začetek uporabe pakta o migracijah in azilu junija 2026 bo pomemben dejavnik za obravnavanje pomislekov glede nedovoljenih gibanj ali migracijskih in varnostnih pomislekov v zvezi z nedovoljenimi migracijami, ki jih je Avstrija navedla kot razloge za ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah.

(61) Komisija poudarja, da bo v skladu z uredbo o preverjanju ([9]), ki je del pakta o migracijah in azilu, varnostno preverjanje v vseh ustreznih podatkovnih zbirkah del preverjanja na zunanjih mejah in znotraj ozemlja.

(62) Eden od razlogov, ki jih je navedla Avstrija, da bi upravičila ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah, so varnostni pomisleki. Pravo EU že zagotavlja širok nabor orodij za pomoč pri obravnavanju pomislekov, ki so jih izrazili avstrijski organi. Države članice bi morale v celoti izkoristiti obstoječe mehanizme za okrepitev sodelovanja na področju varnosti in kazenskega pregona. Ti vključujejo uredbo Prüm II, novi schengenski informacijski sistem ter novo zakonodajo o predhodnih informacijah o potnikih in evidenci podatkov o potnikih ([10]). Z začetkom delovanja sistemov SVI in ETIAS bodo zunanje meje dodatno zavarovane ([11]).

(63) Komisija avstrijske organe spodbuja, naj še naprej razvijajo sodelovanje in izmenjavo informacij s Češko, Slovaško, Madžarsko in Slovenijo, tudi z ustrezno revizijo obstoječih dvostranskih sporazumov ali dogovorov o ponovnem sprejemu oseb in/ali sklenitvijo praktičnih ureditev za uporabo postopka predaje v skladu s členom 23a Zakonika o schengenskih mejah.

(64) Avstrija naj še naprej gradi na uspešnem sodelovanju z državami članicami in tretjimi državami v regiji v okviru tako imenovanega „pristopa celotne poti“. Komisija avstrijske organe spodbuja, naj še naprej razvijajo skupno operativno sodelovanje med organi mejne policije in drugimi organi kazenskega pregona, tudi s skupnimi in mešanimi patruljami. Avstrija naj prednostno posodobi obstoječe dvostranske pogodbe o policijskem sodelovanju s sosednjimi državami članicami.

(65) Komisija Avstriji priporoča, naj odpravi vse pravne ali operativne ovire, ki ovirajo učinkovito uporabo alternativnih ukrepov, kot so omejitve v skladu z nacionalnim pravom pri zahtevanju identifikacije in preverjanju skladnosti s pogoji za zakonito prebivanje na ozemlju ali uporaba tehnoloških sredstev, kot je prepoznavanje registrskih tablic, na notranjih mejah za namene upravljanja migracij.

(66) Komisija poudarja, da je lahko uporaba alternativnih ukrepov, vključno s tehnološkimi rešitvami, učinkovitejši in uspešnejši način za zagotavljanje visoke ravni varnosti in nadzora migracij, ne da bi bilo treba ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah.

(67) Avstrijski organi naj si prizadevajo za postopno odpravo nadzora na notranjih mejah na podlagi prilagojenega pristopa glede na odsek notranje meje in grožnjo ter v celoti izkoristijo razpoložljive alternativne ukrepe iz Priporočila Komisije (EU) 2024/268 ([12]) in možnosti na podlagi Zakonika o schengenskih mejah. Ti ukrepi naj okrepijo in dopolnijo obstoječe ukrepe.

([9]) Uredba (EU) 2024/1356 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o uvedbi preverjanja državljanov tretjih držav na zunanjih mejah (UL L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

([10]) Uredba (EU) 2024/982 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o avtomatiziranem iskanju in izmenjavi podatkov za policijsko sodelovanje (Uredba Prüm II) (UL L, 2024/982, 5.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj); Uredba (EU) 2018/1862 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. novembra 2018 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah (UL L 312, 7.12.2018, str. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj); Uredba (EU) 2025/13 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o zbiranju in prenosu predhodnih informacij o potnikih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (UL L, 2025/13, 8.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj); Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (UL L 119, 4.5.2016, str. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([11]) Uredba (EU) 2017/2226 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2017 o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter podatkov o zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (UL L 327, 9.12.2017, str. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj); Uredba (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. septembra 2018 o vzpostavitvi Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) (UL L 236, 19.9.2018, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([12]) Priporočilo Komisije (EU) 2024/268 z dne 23. novembra 2023 o sodelovanju med državami članicami v zvezi z resnimi grožnjami notranji varnosti in javnemu redu na območju brez nadzora na notranjih mejah (UL L, 2024/268, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

(68) Komisija meni, da uspešno sodelovanje s sosednjimi državami članicami in tretjimi državami ter uporaba alternativnih ukrepov zagotavljata trdno podlago, na kateri si lahko Avstrija zdaj prizadeva za postopno odpravo nadzora na notranjih mejah, ne da bi morala pri tem ogroziti svojo varnost ali nadzor migracij. Da bi dosegli ta cilj, bo Komisija ostala v tesnem stiku z vsemi zadevnimi državami članicami.

V Bruslju, 2. junija 2026

Za Komisijo
Magnus BRUNNER
član Komisije